

Ons Pensioen

TIJDSCHRIFT VAN DE BPP: BELANGENVERENIGING
PENSOENGERECHTIGDEN PENSIOENFONDS ZORG EN WELZIJN

**Nieuwe voorzitter Koepel
Gepensioneerden
Pensioenakkoord toegelicht
Pensioen als nieuwe kans**

BPP

Belangenvereniging
Pensioengerechtigden
Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Nummer 2, Jaargang 36, 2e kwartaal 2021

Over de BPP en het pensioenakkoord

Auteur: Roelof Jan Mulder

Over het nieuwe pensioenakkoord lopen de meningen op zijn zachtst gezegd nogal uiteen. Is het nu wel of niet gunstig voor toekomstige deelnemers of voor de pensioengerechtigden? En hoe werkt het uit voor de jongeren? Hoe solidair is het stelsel en wat is het voordeel van het feit dat iedere deelnemer zijn eigen deel heeft in de grote pensioenpot? En de hamvraag: hoe worden de rechten van de huidige gepensioneerden 'ingevoerd' in het nieuwe systeem? Op het secretariaat komen veel vragen over het akkoord binnen, ook kritische vragen. Wat de BPP voor de leden doet en of de BPP zich wel hard genoeg opstelt in het debat bijvoorbeeld. Om op al die vragen in te gaan en duidelijk te stellen wat het standpunt van de BPP in het hele pensioendossier is, hebben we een uitgebreid interview gehad met de pensioenexpert van de BPP, onze secretaris Cees Michielse.

Eén quote uit het interview geeft goed aan hoe de BPP in deze hele discussie staat. Als het over de periode tussen nu en de invoering van het nieuwe stelsel (vastgelegd in wetgeving) gaat, een periode van vier tot vijf jaar, zegt Cees het volgende: "Als we het rendement op aandelen wél zouden mogen meenemen bij de berekening van de dekkingsgraden, zou het plaatje er heel anders uit zien. Dan zouden we bijna voortdurend hebben kunnen indexeren. Tot het ingaan van het nieuwe stelsel zijn we echter gebonden aan de huidige wetgeving. Indien de minister niet van zins is om onze organisaties (ouderenbonden, de Koepel Gepensioneerden, de BPP, etc.) tegemoet te komen, hebben we de komende 4 á 5 jaar nog steeds te maken met de berekening van de

dekkingsgraden volgens het huidige systeem. Dan dreigen er zelfs kortingen op de pensioenen die al zijn ingegaan. De BPP weigert dat te accepteren." Daar is geen woord Frans bij.

En over de zogenaamde risicovrije rekenrente, de rente waarmee de dekkingsgraad van de pensioenfondsen wordt berekend, zegt Cees: "Bij de invoering van het zogenaamde Financieel Toetsings Kader, het FTK, is er nooit vanuit gegaan dat zo'n sterke rentedaling zou kunnen optreden als de afgelopen jaren. Men ging er toen vanuit dat de rente veel stabielere zou zijn. En dat is nou precies het manco van het huidige systeem. Want de fondsen hebben voor de groei van het vermogen niet alleen te maken met de rente die ze daarop krijgen, maar ook met het rendement dat ze verdienen op hun aandelenkapitaal en de vaste activa. En dáár maken ze wel goede rendementen op, gemiddeld 5 á 6 procent per jaar." Lees het interview vanaf pagina 7!

Verder in dit nummer een interview met de nieuwe voorzitter van de Koepel Gepensioneerden, oud-vakbondsman John Kerstens. Een stevig verhaal op pagina 12 e.v. waarin hij nader ingaat op zijn vakbondsverleden en aangeeft wat de rol van de Koepel zal zijn bij de verdere invulling van het nieuwe pensioenakkoord. En dat daar nog de nodige appeltjes over te schillen zijn, wordt meteen duidelijk. In een interview vertelt Sjaak van Heukelum over het door hem ontwikkelde programma Toekomst in Zicht. Dat bereidt oudere werknemers voor op de zogenaamde derde levensfase. En helpt hen om te

komen tot duurzame inzetbaarheid binnen hun organisatie als zij dit wensen. Hoe je het zwarte gat (na je pensionering) in kan vullen, vertelt onze redacteur Eric van Eck. Hij schildert. En dat dit opmerkelijk goed gelukt is, vertellen de foto's. Wordt het een picknickzomer? Het zou zomaar kunnen. Daarom een makkelijk en smakelijk gerecht in Audrey's DeliCasa, compleet met picknickmand.

Kortom weer een gevarieerd nummer.

De redactie wenst u veel leesplezier en een mooie zomer.

Ons Pensioen

Inhoudsopgave

2. Van de redactie: Over de BPP en het pensioenakkoord
3. Inhoudsopgave en colofon
4. Van de voorzitter: Het wordt altijd weer zomer
5. Van de bestuurstafel: Achter de schermen van het bestuur
7. Wat u wilt weten over het pensioenakkoord
Interview met Cees Michielse
9. Gepensioneerd en toch met vakantie?
10. Is het einde in zicht? Over de coronabelasting in het ziekenhuis
11. Corona en de ziekenhuizen. Over uitstel van 'planbare zorg'
12. "Het werk voor gepensioneerden past mij goed"
Interview met John Kerstens
14. Op weg naar pensioen? Zo maakt u keuzes die bij u passen
16. Tekort woningen voor ouderen opgelost?
17. Audrey's DeliCasa
18. Het zwarte gat dicht schilderen
20. Over de BPP

Colofon

Tijdschrift van de Belangenvereniging
Pensioengerechtigden Pensioenfonds
Zorg en Welzijn (BPP)

Aangesloten bij de Koepel
Gepensioneerden

Website

www.pfzw-belangenvereniging.nl

Redactie

Hoofd- en eindredacteur

Roelof Jan Mulder, tel. 06-53842210, e-mail roelof.j.mulder@planet.nl

Redacteuren

Jaap van der Spek, Eric van Eck, Pierre Thijssen

Medewerkers

Audrey, Joop Blom

Eindcorrectie

Laura Vegter

Afbeeldingen

Pixabay.com, Flickr.com, coverfoto:

Maartje Kuperus

Druk en verzending

Editoo

Verantwoording

Ledenblad *Ons Pensioen* verschijnt vier keer per jaar. De meningen en visies in dit blad zijn niet noodzakelijkerwijs die van het verenigingsbestuur. De redactie streeft ernaar de onderwerpen vanuit een breed en divers perspectief te behandelen. Het is aan de lezer om zelf tot een oordeel te komen.

Overname van (delen van) artikelen is toegestaan mits met bronvermelding. De redactie plaatst met regelmaat reacties, artikelen en meningen van lezers. Bijdragen kunnen worden gezonden naar roelof.j.mulder@planet.nl. De redactie behoudt zich het recht voor de reactie niet, dan wel ingekort te plaatsen zonder daarover vooraf met de inzenders te overleggen. De redactie werkt met een redactiestatuut.

Het wordt altijd weer zomer

Auteur: Liesbeth Schaap

Deze week vond dan toch een omslag plaats waardoor wij inmiddels een aantal dagen met zomerweer hebben kunnen doorbrengen. Heerlijk, hoewel de thermometer voor mij niet teveel boven de pakweg 24 graden Celsius hoeft te komen.

Ondanks het nattige en koude weer de afgelopen maanden is het ons pimpelmezenpaar gelukt ruim een handvol kleine pimpelmeesjes af te leveren op 31 mei jl. Ik heb ze zien uitvliegen en hoop maar dat het goed met ze zal gaan en dat niet een of andere poes of ekster de kleintjes zal vorberen.

De nattigheid is ook voor de tuin zeer fortuinlijk geweest. Het is allemaal groener dan groen en veel van de zaden van vorig jaar gebruikt Bijen- en Vlindermengsel zijn als verrassing opnieuw opgekomen. U heeft vergelijkbare zaken wellicht allemaal zelf ook waargenomen en was, net als ik, verrast over de kracht van de natuur.

Ineens gaan ook de coronacijfers de goede kant op. Dat is mooi, want veel mensen hebben hele nare ervaringen opgedaan door dit virus.

De meeste ouderen en veel anderen zijn de afgelopen maanden volledig gevaccineerd. De vaccinaties hebben ongetwijfeld invloed op de afname van het aantal besmettingen en opnames in de ziekenhuizen. Ongelooflijk fijn. Het lijkt erop dat er binnen afzienbare tijd weer meer mogelijkheden ontstaan om de coronabeperkingen verder af te bouwen. Zou de coronazomer echt van start gaan?

Wat een belevenis is het bijvoorbeeld om min of meer spontaan en redelijk zorgenvrij een winkel in te gaan. Onze boekhandel heb ik bijvoorbeeld erg gemist. Ja natuurlijk kon ik iets bestellen en dat werd dan netjes op de fiets thuis bezorgd. In dat opzicht ben ik niets tekort gekomen. Wat ik gemist heb is het snuffelen in boeken, even inkijken, de achterzijde lezen. Zou het wat kunnen zijn of toch niet. Die 4dimensie kan ik nu weer invulling geven. Om vrolijk van te worden.

Zo is er wat de weersomstandigheden en corona-ontwikkelingen betreft veel goeds te melden. Wat betreft de ontwikkelingen van ons nieuwe pensioenstelsel loopt het niet echt hard, hoewel ik gelijk moet zeggen dat er wel degelijk ontwikkelingen zijn. Achter de schermen en soms ervoor gebeurt wel het een en ander. Waar nodig wordt druk uitgeoefend om de zaak de juiste kant op te laten gaan. U kunt zich vast levendig voorstellen dat 'over wat de juiste kant is', niet door alle betrokkenen hetzelfde wordt gedacht. Het is dan ook een dossier met vele kanten, vele belangen en talloze te maken keuzes. Als belangenvereniging BPP zijn wij, in combinatie met de Koepel Gepensioneerden waarbij we aangesloten zijn, gericht op een uitkomst waarbij de belangen van gepensioneerden voorop staan. Ik kan u vertellen dat daar veel energie in gaat zitten. Datzelfde geldt ook voor onze vertegenwoordiging in de Pensioenraad van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Ook daar dient het belang van gepensioneerden - met inachtneming van de evenwichtigheid tussen alle soorten deelnemers - niet uit het oog te worden verloren. Wat dit onderwerp betreft wil ik u graag meegeven dat u erop kunt vertrouwen dat uw belang bij ons in goede handen is. Soms lijkt het niet vooruit te gaan. Ik ben er echter van overtuigd dat ook voor het nieuwe pensioenstelsel eens de zomer zal aanbreken. Tot die tijd houden wij de vinger stevig aan de pols.

Natuurlijk wens ik u tot slot een fijne kalenderzomer toe.

"Het pensioendossier is een dossier met vele kanten, vele belangen en talloze te maken keuzes. We zijn gericht op een uitkomst waarbij de belangen van de gepensioneerden voorop staan."

Van de Bestuurstafel

Auteur: Cees Michielse

Op het moment dat dit nummer van OP bij u in de bus valt, zit de eerste helft van dit jaar er alweer op. Wat heeft het ons gebracht? We constateren dat er op vele fronten hard is gewerkt aan het nieuwe pensioenstelsel, maar dat er op veel inhoudelijke punten nauwelijks vooruitgang is geboekt. Dat komt door de combinatie van de complexe politieke situatie en de effecten van de coronacrisis. Gelukkig verloopt de vaccinatie in Nederland nu zo gunstig dat het aantal ernstig zieke patiënten sterk is gedaald. De economische gevolgen voor een aantal sectoren en de overbelasting van de zorgsector zijn daarmee echter nog niet voorbij. Des te belangrijker dus dat er nu snel politieke overeenstemming komt over de hoofdlijnen van een herstelbeleid en dat de focus in de politiek weer komt te liggen op beleid in plaats van gedoe over onderlinge verhoudingen.

Achter de schermen bij het bestuur

Het bestuur heeft de afgelopen maanden veel aandacht besteed aan de intensivering van onze activiteiten voor de rest van dit jaar. Voortzetting van onze inspanningen om het pensioenakkoord verder verbeterd te krijgen, extern onderzoek naar versterking van onze ledenwerving en voorbereiding van onze Algemene Ledenvergadering. De Algemene Ledenvergadering, waarover elders in dit blad meer, staat al behoorlijk in de steigers.

Extern verricht onderzoek geeft aan dat onze bestaande leden veelal tevreden zijn met ons beleid en de BPP daarom aanbevelen bij anderen. Toch geven de leden ons ook advies waar verbetering mogelijk is. Bijvoorbeeld ten aanzien van een verduidelijking van de communicatie over het nieuwe stelsel. En op het aantrekken van nieuwe leden. De versterking van onze aantrekkingskracht op potentiële leden zal leiden tot hernieuwde plannen.

Uitrol van die plannen zal richting de ALV en in de maanden daarna plaats hebben. Wij zullen dan zeker een hernieuwd beroep doen op onze bestaande leden zich in te zetten voor de ledengroei, zij weten het beste waarom de BPP bestaat.

De ledenwerving in het afgelopen half jaar heeft een stijging van het aantal leden opgeleverd. Daar zijn we blij mee! Toch loopt het ledental enigszins terug als gevolg van overlijden, terwijl groei noodzakelijk is. Opnieuw zullen we met PFZW overleggen wat de mogelijkheden zijn om ook van hun kant extra nadruk te leggen op het belang van de gepensioneerdorganisaties. Door de groei van het aantal mensen dat van PFZW pensioen ontvangt, neemt dit belang verder toe. Dit komt ook tot uitdrukking door de uitbreiding met een zetel, waardoor in de loop van 2022 twee bestuursleden namens de gepensioneerden deel zullen uitmaken van het bestuur van ons fonds. Wij komen in het najaar zeker met nadere berichten hierover.

Vertraging stelselherziening

Begin mei liet demissionair minister Koolmees weten dat de reacties op de concept wetgeving dermate omvangrijk en ingewikkeld zijn, dat indiening van het definitieve wetsontwerp niet voor het eind van dit jaar mag worden verwacht. Het blijft weliswaar het uitgangspunt om de wet uiterlijk per 1 januari 2026 in te voeren, maar dat wordt wel steeds onzekerder. Toch hebben wij als BPP met begrip gereageerd, omdat ook wat ons betreft voorzichtigheid nog belangrijker is dan snelheid. Temeer omdat, net als in onze eigen reactie op de voorstellen, door vele andere deskundigen zorgen worden geuit over de vele openstaande punten en de complexiteit van de voorstellen. Niet alles wat door deskundigen als de

beste oplossing wordt gezien, zal dit in de praktijk ook zijn. Wanneer de begrijpelijkheid en duidelijke communicatie met de deelnemers niet kan worden gewaarborgd, moet naar andere oplossingen worden gezocht.

Daarbij komt dat de huidige voorstellen voor de transitieperiode en voor de transitie zelf voor ons niet acceptabel zijn. Als het uitgangspunt blijft dat de gehele transitie evenwichtig moet zijn voor alle groepen, dan moeten voorlopige spelregels worden bijgesteld. Het is dan ook terecht dat de Koepel Gepensioneerden, mede namens de BPP, van de minister eist dat er voor de gehele transitieperiode op korte termijn passende oplossingen komen. Dan gaat het met name om het voorkomen van kortingen en het herintroduceren van de indexering die veel te lang achterwege is gebleven.

Ten slotte

Naast de hierboven weergegeven hoofdzaken, hebben we in de Pensioenraad relatief veel aandacht besteed aan het jaarverslag van PFZW, de governance discussie binnen het bestuur en de komende verkiezingen voor twee bestuursleden namens de gepensioneerden. Daarnaast hebben wij via onze helpdesk meer individuele vragen dan normaal kunnen beantwoorden van onze leden rondom hun pensioen. Natuurlijk hebben we ook ruim aandacht besteed aan de voortgang van de discussie over het toekomstige pensioenstelsel en onze inbreng daarover bij de Koepel Gepensioneerden. Met waardering hebben wij mogen vaststellen dat de nieuwe voorzitter van de Koepel Gepensioneerden, over wie elders in dit blad meer, zich heel snel en goed heeft kunnen inwerken, mede dankzij zijn brede contacten in en kennis over het pensioenveld.

Oproepen van het bestuur

Algemene Ledenvergadering 2021

Nadat in 2020 door de coronacrisis onze jaarvergadering schriftelijk moest worden afgehandeld, willen wij indien enigszins mogelijk in 2021 weer fysiek bijeenkomen. Wellicht in combinatie met een digitale bijeenkomst voor het geval dit nodig blijkt.

Om de kans te vergroten dat we weer met zoveel mogelijk mensen een fysieke bijeenkomst kunnen houden op het ons bekende adres in Doorn, heeft het BPP bestuur besloten de vergadering pas in het najaar te plannen.

Reserveer daarom alvast de datum van dinsdag 26 oktober 2021 in uw agenda

Begin september zullen wij via de website, het volgende nummer van *Ons Pensioen* en zo nodig via een nieuwsbrief de agenda publiceren. Leden die deze vergadering willen bijwonen ontvangen dan de uitnodiging om zich aan te melden. Wij zullen dan ook het te bespreken thema voor deze bijeenkomst bekend maken. Zoals gebruikelijk zullen we, naast de bespreking van de jaarstukken en andere huishoudelijke zaken, ook weer een actueel onderwerp met elkaar behandelen.

BPP Website

Kent u onze website al? Op www.pfzw-belangenvereniging.nl vindt u antwoord op al uw pensioenvragen!

Nieuwsservice via onze website en nieuwsbrief

De BPP besteedt veel aandacht aan berichtgeving over de pensioenen. Wij hebben de intentie om de leden steeds zo actueel mogelijk te informeren.

Onze website is daarvoor het meest doeltreffende middel en we adviseren u zeker om deze regelmatig te bezoeken. Extra handig: u kunt instellen dat u een melding wilt ontvangen (een zogenaamd pushbericht) op uw desktop of laptop wanneer wij een nieuwsitem of aanvullende informatie plaatsen.

Bezoekt u voor het eerst de website, dan krijgt u daartoe een zogeheten popup in beeld. Daarmee kunt u aangeven of u van deze dienst gebruik wilt maken.

Wanneer u later besluit dit te beëindigen, kunt u dat altijd doen. Beslist u later alsnog gebruik te willen maken van deze service, dan kunt u dat aangeven door de webpagina te openen in een zogeheten 'incognito venster' (<https://veiliginternetten.nl/themes/situatie/wat-een-incognitovenster-en-hoe-schakel-ik-dit-in/>)

Uiteraard houden wij u ook op de hoogte via ons Facebookkanaal en onze nieuwsbrief.

Ontvangt u onze nieuwsbrief nog niet? Schrijf dan in via onze website www.pfzw-belangenvereniging.nl via de button aanmelden nieuwsbrief op de homepage.

Denk aan uw contributie

Onlangs heeft elk lid elk lid een contributiemail of -brief ontvangen met de vraag om de contributie voor 2021 te betalen. Gelukkig heeft een groot aantal van de leden inmiddels aan dit verzoek voldaan.

Bent u daar nog niet aan toegekomen? Dan vragen wij u dringend om dit zo snel mogelijk alsnog te doen op bankrekeningnummer NL83INGB000 455 2579 t.n.v. Belangenvereniging Pensioengerechtigden PFZW. De contributie bedraagt € 11,- per jaar voor een lidmaatschap en € 5,50 per jaar voor een partnerlidmaatschap.

Wat u wilt weten over het pensioenakkoord

In gesprek met secretaris Cees Michielse over het standpunt van de BPP

Auteur: Roelof Jan Mulder

Dagelijks komen er vragen en suggesties binnen bij het secretariaat van de BPP. Vaak ook kritische vragen. Wat doet de BPP eigenlijk voor ons? Er is zo veel vermogen bij de fondsen - hoe kan het dan dat er niet geïndexeerd wordt? Of misschien zelfs gekort gaat worden? Allemaal vragen waar onze leden graag een antwoord op willen. Daarom dit gesprek met onze secretaris Cees Michielse. Een waarschuwing vooraf: het gaat om ingewikkelde materie. Desondanks zullen we trachten die op een begrijpelijke manier over het voetlicht te krijgen.

"Dat probeer ik ook steeds", zegt Cees, die niet alleen secretaris is maar ook verantwoordelijk voor de website van de BPP. "Daarom vermijd ik zoveel mogelijk om technische termen te gebruiken of die tenminste op een begrijpelijke manier uit te leggen. Wat bijvoorbeeld de belangrijkste veranderingen zijn in het nieuwe pensioenakkoord ten opzichte van het huidige systeem. Dat staat allemaal op de website, maar ik realiseer me ook dat niet iedereen daar steeds kennis van neemt." Daarom dit interview, waarin we nog eens een aantal belangrijke punten de revue laten passeren en vooral ook aangeven wat het standpunt van de BPP is.

Waarom zijn veranderingen in het pensioensysteem nodig?

Laten we maar met de deur in huis vallen. Op de website staat bij de vraag waarom veranderingen in het huidige pensioenstelsel nodig zijn onder andere de volgende zin: "omdat de rente steeds verder is gedaald en thans bijna op 0 staat, zijn door de goede beleggingsresultaten de vermogens (van de pensioenfondsen, r.j.m.) sterk gegroeid, maar tegelijkertijd de verplichtingen nog harder gestegen" einde citaat. Hoe kan dat nou? Cees: "Daar raak je meteen de kern van het probleem. In het huidige systeem zijn we wettelijk verplicht de toekomstige financiële verplichtingen, zo'n zestig jaar vooruit, te berekenen op basis van de RTS. Dat staat voor Rente Termijn Structuur, in de praktijk de zogenaamde risicovrije rekenrente.

Daarmee wordt de dekkingsgraad van het pensioenfonds berekend. Als die dekkingsgraad 100% is, zijn de bezittingen van het fonds precies voldoende om aan die toekomstige verplichtingen te voldoen. De bezittingen zijn de optelsom van de premiebetaling vermeerderd met de rente op de beleggingen. Je moet op dit moment uitgaan van een rente van ongeveer 0,5%. Ligt de rente lager dan komt een fonds in de problemen want dan stijgen de verplichtingen. Ligt de rente hoger dan kan er zelfs weer gedacht worden aan indexering omdat de verplichtingen dan dalen. Bij de invoering van het zogenaamde Financieel Toetsings Kader, het FTK, is er nooit vanuit gegaan dat zo'n sterke rentedaling zou kunnen optreden als de afgelopen jaren. Men ging er toen vanuit dat de rente veel stabiel zou zijn.

En dat is nou precies het manco van het huidige systeem. Want de fondsen hebben voor de groei van het vermogen niet alleen te maken met de rente die ze daarop krijgen, maar ook met het rendement dat ze verdienen op hun aandelenkapitaal en de vaste activa. En dáár maken ze wel hele goede rendementen op. In de afgelopen jaren gemiddeld 5 à 6 procent. Als we dus praten over nog harder gestegen verplichtingen, gaan we dus uit van verplichtingen die de huidige wetgeving ons oplegt volgens een te strenge rekenmethode. Als we het rendement op aandelen wél zouden mogen meenemen bij de

Cees Michielse

berekening van de dekkingsgraad, zou het plaatje er heel anders uit zien. Dan zouden we bijna voortdurend hebben kunnen indexeren. Tot het ingaan van het nieuwe stelsel zijn we echter gebonden aan de huidige wetgeving. Indien de minister niet van zins is om onze organisaties (ouderenbonden, de Koepel Gepensioneerden, de BPP, etc.) tegemoet te komen, hebben we de komende vier à vijf jaar nog steeds te maken met de berekening van de dekkingsgraden volgens het huidige systeem. Dan dreigen er zelfs kortingen op de pensioenen die al zijn ingegaan. De BPP weigert dat te accepteren."

Onevenwichtigheden in het huidige systeem

De genoemde vier à vijf jaar betreft de periode tot aan de invoering van het nieuwe pensioenakkoord, een soort niemandsland. Waarom was er nou

eigenlijk een nieuw pensioenakkoord nodig?

Cees: "Vooral omdat er een aantal onevenwichtigheden in het huidige systeem zit. Dat is ten eerste dus die berekening van de dekkinggraad. Een tweede belangrijke onevenwichtigheid: voor de berekening van de pensioenpremie mag wél rekening gehouden worden met het totale rendement van de pensioenfondsen. Dat is het zogenaamde verwachte prudente rendement. En natuurlijk wordt die methode gehanteerd om de premie zo laag mogelijk te houden. Bovendien leidt vaststelling van de premie ook tot een lagere dekkinggraad. In tegenstelling tot de premie moeten de verplichtingen van het fonds immers berekend worden op basis van alleen de RTS (risicovrije rekenrente).

Een derde onevenwichtigheid is de voorwaarde waarop eventuele indexering mag worden toegepast. Dat mag pas vanaf een dekkinggraad van 110%. Dan heb je dus al geld over om het populair te zeggen. Maar wettelijk gezien moet je eerst een nog grotere buffer aanhouden, alvorens je volledig mag indexeren. Dat leidt ertoe dat er pas volledig geïndexeerd kan worden bij een dekkinggraad van 125%. En nu komt het: elke procent rekenrente meer geeft een verhoging van de dekkinggraad van wel 15% voor ons eigen fonds. Bij 2% rente (hetgeen een dekkinggraad oplevert van tenminste 125%) zouden we dus al volledig kunnen indexeren."

Eeuwig zonde

Het hele grote vermogen waarover de fondsen beschikken, zou bij een goede regelgeving eigenlijk voldoende moeten zijn om ruimhartig te indexeren. Het is toch moeilijk te begrijpen dat de huidige regelgeving dat onmogelijk maakt?

Cees: "Jazeker, we hebben in het verleden ook samen met andere partijen getracht al wijzigingen in het pensioensysteem te bewerkstelligen. Dat is mislukt. Er was toen sprake van het zogenaamde ambitiecontract. Daarbij zou worden afgestapt van het

gegarandeerde pensioen. Dat hanteren we nu nog maar blijkt helemaal niet gegarandeerd te zijn. We stelden een systeem voor waarbij meer mogelijkheden tot indexeren maar ook tot korten zouden zijn.

Voordeel: er zou veel eerder geïndexeerd kunnen worden, nadeel: er zou ook eerder gekort kunnen worden. Maar we hadden bedongen dat korten dan over een aantal jaren zou worden uitgesmeerd. Door de vakbonden werd dit akkoord echter afgedaan als een 'casino pensioen' en dus werd het idee ten onrechte afgeschoten. Eeuwig zonde. Omdat we wettelijk gezien nog steeds gebonden zijn aan het gegarandeerde pensioen, is een nieuw akkoord noodzakelijk om wijzigingen door te kunnen voeren. En dat is nu bereikt in het nieuwe pensioenakkoord. Ook het huidige zogenaamde gegarandeerde pensioen bleek immers in de praktijk helemaal niet hard te zijn en leidde tot niet-indexatie en (dreiging van) kortingen."

Duidelijke verbeteringen

Er is veel kritiek op dat akkoord. Wat vindt de BPP er nu van?

Cees: "We zijn er niet tegen. Er zitten duidelijke verbeteringen in het systeem. Al was het alleen maar vanwege het feit dat er in het nieuwe systeem sprake is van een meer individueel pensioen. Er wordt collectief belegd, maar iedere deelnemer heeft zijn eigen deel in de grote pensioenpot. Een deel dat hij of zij opbouwt met de premiebetaling, vermeerderd met de werkelijke beleggingsresultaten. Een probleem voor de toekomst is nu hoe de reeds opgebouwde rechten van deelnemers en gepensioneerden moeten worden 'ingevoerd' in het nieuwe systeem. Daar zal nog een robbertje over gevochten moeten worden.

Het grootste voordeel is echter dat na invoering een directe relatie gaat ontstaan tussen de werkelijke rendementen en de aanpassing van het pensioen. Het probleem is nu alleen de overgangperiode waar ik het in het begin van het verhaal over had. Tussen nu en de invoering van het nieuwe akkoord ligt minimaal een periode van

Cees Michielse, een ervaren pensioenskundige

Onze secretaris Cees Michielse houdt zich al heel lang met pensioenen bezig. In 1973 begon hij zijn carrière als vakbondsbestuurder bij de Unie BLHP, de huidige Unie. Daar heeft hij 25 jaar gewerkt. Hij was bijvoorbeeld nauw betrokken bij de totstandkoming van de cao voor de ziekenfondsen en later bij die van het bankbedrijf en de grote pensioenfondsen PGGM en ABP. De laatste 12,5 jaar was hij voorzitter van de Unie. Vervolgens vertrok Cees naar de Nationale Nederlanden, onderdeel van de ING groep, waar hij ook nauw betrokken was bij de pensioenen.

Toen de mogelijkheid zich voordeed om daar directeur te worden, trad hij in dienst van de CMHF, de Centrale voor Middelbaar en Hoger personeel. In die tijd werd hij ook bestuurslid van ABP en het pensioenfonds van KPN. Al met al heeft hij heel veel ervaring op vakbondsgebied en tegelijkertijd in de pensioensector. Nu is Cees voor de BPP lid van de Pensioencommissie van de Koepel Gepensioneerden en van de Pensioenraad van PFZW.

zo'n 4 á 5 jaar. Moeten we dan nog steeds met de oude berekening van de dekkingsgraden door gaan? De kans op korten en in ieder geval het uitblijven van indexatie is dan meer dan aanwezig. Daar zal de BPP zich met hand en tand tegen verzetten. Het motief voor de invoering van een nieuw stelsel is dat het huidige onevenwichtig uitwerkt. Dat kan je dan niet willens en wetens nog 5 jaar laten voortbestaan. Deze verandering kunnen we echter niet alléén voor elkaar krijgen. We moeten politiek Den Haag met goede argumenten zien te overtuigen dat dit geen optie is. Die goede argumenten hebben we, de mensen die dat op een adequate manier kunnen overbrengen ook. We zitten niet voor niets in de pensioencommissie van de Koepel Gepensioneerden en in de Pensioenraad (het verplichte verantwoordingsorgaan) van PFZW. Daarnaast is er natuurlijk de macht van het getal. Daarom zijn we ook hard bezig om onze ledenwerving verder te versterken.

Ja, er is ook veel kritiek mogelijk op onderdelen van het stelsel. Dat ligt vaak ook aan onbekendheid met de materie en de wijze waarop er over gecommuniceerd wordt. Maak het niet te ingewikkeld, is steeds onze boodschap. Het pensioendossier is al moeilijk genoeg!"

Gepensioneerd en toch op vakantie?

Auteur: Joop Blom

De coronapandemie heeft ook veel losgemaakt over met vakantie gaan. Op het moment dat ik dit schrijf, staan de kranten al weer vol met vakantie-aanbiedingen. Als het coronapaspoort er is, ligt voor iedereen Europa weer open!

Maar hoe denken gepensioneerden over vakantie? Is dit op onze leeftijd nu nog wel nodig? Het afgelopen jaar hebben de maatregelen van de overheid ons veel aan huis gebonden en bezoek werd in aantal en frequentie geminimaliseerd! Juist in tijden van beperkingen, stelt dr. Ondrej Mitas, hoofddocent en onderzoeker aan de Breda University of Applied Sciences, is het goed om vakantie te vieren. En dat geldt zeker ook voor gepensioneerden. Vakantie houden heeft belangrijke effecten op gezondheid en humeur. Je bent meer relaxed, slaapt beter, bent meer ontspannen, staat open voor anderen, etc. Niet voor niets blijkt uit onderzoek dat veel mensen zeggen dat hun vakanties behoren tot de gelukkigste momenten van hun leven.

En dat hoeft nu niet meteen een verre reis te zijn, een paar dagen in een hotel of een huisje huren of een paar dagen logeren bij kennissen, vrienden of familie is dikwijls al voldoende om de geest te verzetten! Op vakantie gaan is daarnaast ook een belangrijk onderdeel van de cultuur geworden. Nederlanders zijn opgevoed met het idee dat op vakantie gaan erbij hoort. Maar het moet ook wel financieel kunnen. Het hangt van je portemonnee af of je je een vakantie kunt veroorloven en hoe je die kunt invullen.

Er zijn onder ouderen meer angsten en zorgen over hun gezondheid, zeker in deze coronatijd. Dat speelt ook een grote rol bij zo'n besluit hierover. Dus, als je kunt hoeft het echt niet de Spaanse stranden of Kreta te zijn. Nederland is een mooi land, waar veel te beleven is.

Wij wensen je in deze zomer een paar gezellige dagen buitenshuis toe!

Was getekend Joop Blom (en de redactie uiteraard).

Is het einde in zicht?

Auteur: Maurice Thijssen, sedatie specialist-anesthesiemedewerker St. Jans Gasthuis Weert

Terwijl het velen veel te lang duurt voordat de terrassen weer opengaan, was het in de ziekenhuizen weer net zo druk met coronapatiënten als tijdens de piek van de eerste golf. Er dreigde code zwart, maar dat signaal lijkt nu minder indruk te maken dan toen. Veertien maanden lang al is corona dé bepalende en beklemmende factor. De ic is hét front van de pandemie. Een derde van alle patiënten die in deze bedden werd verpleegd, redde het uiteindelijk toch niet. Confronterende aantallen. Je ziet de leeftijd van de corona-patiënten op de ic dalen. Er liggen hier nu mensen die even oud zijn als ikzelf. Het is echt niet minder schrijnend dan in de eerste golf. Een echtpaar dat kort na elkaar sterft, met een jonge zoon die alleen achterblijft en geen raad weet met zijn verdriet. Dat doet je wat en moet je een plek geven, anders ga je er zelf aan onderdoor.

Natuurlijk heb ik wel eens gedacht: wat als ik zelf op mijn eigen ic kom te liggen? In de eerste golf is iets soortgelijks gebeurd. Een collega. Nog in opleiding. Een jonge vent, geen risicofactoren. Dat was heftig, toen kwam het heel erg dichtbij. Gelukkig heeft hij het gered.

Hoe het met mij gaat?

Ook ik ben moe. Wanneer houdt dit op en hoe lang houden we het nog vol? Soms ben ik verbaasd over mijn eigen uithoudingsvermogen. Emotioneel ook. "We blijven maar rennen." Het verschil tussen de wereld binnen en buiten het ziekenhuis wordt steeds groter. Volgens mij hebben veel mensen geen idee wat zich hier allemaal afspeelt. Ook afgelopen zomer, toen het virus even verdreven leek, kwam er weinig rust. Toen werd de reguliere zorg weer opgepakt die tijdens de eerste golf was stilgelegd. Met de volgende zomer in zicht zitten we nu in de derde golf. Nog is de piek niet

bereikt. Het aantal ziekenhuis- en ic-opnames blijft stijgen. Op het moment van schrijven rekenen we voor de ic op z'n vroegst over twee of drie weken op iets van een daling. Met een ligduur van gemiddeld een maand, zitten we dan al snel in juni. En dan wacht wat ze noemen de vierde golf: het wegwerken van de enorme achterstand van andere semi-acute operaties.

De gedachten gaan terug naar vorig voorjaar. Het begin. Toen het virus voor iedereen nieuw was en het ons overviel. Mensen die besmet raakten en binnen een paar uur dramatisch verslechterden. Soms een dag later al overleden. Corona had hun longen lamgelegd. Artsen stonden machteloos. Een behandeling was én is er niet, wel wat ontstekingsremmers die de klachten helpen onderdrukken en het lichaam de kans geven om op eigen kracht de strijd te winnen.

De ic-verpleegkundigen op hun vaste stek waren gewend dat hoe ze ook hun best doen, niet iedereen hun afdeling levend verlaat. Voor mij, die vanuit de tijdelijk gesloten operatiekamer te hulp werd geroepen, was dit anders. Het gebeurt zelden dat er op de OK iemand overlijdt. Ik heb wat meer levensbagage nu. Maar ik ken jonge collega's die het flink zwaar hebben gehad: de druk, het rennen, de vele sterfgevallen. Terugkijkend op een jaar corona heeft het virus wel degelijk ook goeds gebracht. Zo hebben we binnen ons ziekenhuis, door de uitleen van personeel nieuwe collega's leren kennen. Er groeide een 'samen de schouders eronder'-gevoel. Steun bij elkaar. Het virus heeft mij geleerd meer te waarderen wat je hebt, in plaats van na te jagen wat je nog denkt te missen. Het geluk zit in kleine dingen. Ik ben

vooral blij dat ik nu ook gevaccineerd ben, dat bezorgde je soms twijfel.

Ik kijk met een dubbel gevoel naar de volle parken en de honderden kerkgangers in Urk. Ik begrijp die mensen, zelf snak ik ook naar het einde van de pandemie. Ik wil ook weer op het terras in de stad zitten, maar zie hier binnen wat het gevolg is. Er was een tijd dat ik de mensen daarop wees, maar dat heb ik opgegeven.

Opmerking van de redactie: Maurice heeft deze recht uit het hart komende bijdrage geschreven nog voordat de tweede coronagolf aan het afnemen was.

Corona en de ziekenhuizen

Auteur: Joop Blom

Vandaag stond de volgende kop in mijn krant: *Ziekenhuizen in Brabant staan voor een enorme inhaalslag! Stuwmeer van één jaar uitgestelde operaties!*

En dat is niet alleen in Brabant zo, maar ook in de rest van Nederland.

Bijna alle ziekenhuizen in Nederland hebben door de corona-opnames grote achterstanden opgelopen door het uitstellen van de zogenaamde "planbare zorg". Dit kunnen problemen zijn met gewrichten als handen, knieën en heupen, maar bijvoorbeeld ook kankeroperaties en -behandelingen. Dit uitstel is ontstaan omdat artsen en verplegers erg zwaar belast werden met het behandelen en verplegen van patiënten op de intensive care, waardoor er ook minder intensive care bedden ter beschikking waren voor niet-coronapatiënten.

De ziekenhuizen in Brabant hebben ongeveer dertig- tot veertigduizend operatie-uren open staan. Die achterstand is met de huidige bezetting niet in één jaar in te lopen, ook al daalt het aantal coronapatiënten tot een minimum. Uiteraard krijgen patiënten die met spoed moeten worden geopereerd of behandeld voorrang.

Hoe komt dat?

De organisatie van de ziekenhuizen is aan een grote modernisering toe, zowel in de aanpak van onderzoek als behandelingen. Ook het gebruik van ICT en hulpmiddelen loopt dikwijls ver achter. En men heeft onvoldoende capaciteit achter de hand voor plotselinge ontwikkelingen zoals een pandemie!

Daarbij komt nog dat de personeelsbezetting in de ziekenhuizen grote problemen geeft. Het personeel heeft nu al meer dan één jaar (en meestal niet op hun eigen afdeling) op

meer dan volle kracht moeten werken. Vorig jaar was er op de tv 's avonds nog te zien hoe men zich inspande, er werd voor hen geklapt en de overheid kwam met een bonus van € 1000,- per persoon. Men is echter moe, zeker ook omdat vrije dagen moeilijk waren in te plannen. Ik merk dit aan mijn schoondochter en twee kleindochters die in de zorg werken, dit graag doen, maar nu wel moe zijn en hopen dat zij met vakantie kunnen.

Daarnaast stagneert het opleidingsstelsel voor nieuwe verpleegkundigen, mede omdat de ziekenhuizen geen tijd hebben om stagiaires te begeleiden, maar ook omdat te weinig schoolverlaters en herintreders voor een baan in de zorg kiezen. Daarnaast is er de wens om het verpleegkundig personeel een bij deze verantwoordelijkheid passende beloning te geven. Dit kan naast een verbetering van de arbeidsomstandigheden, onder andere door hen meer verantwoordelijkheid toe te vertrouwen (en dat kunnen zij!).

Het is jammer dat ziekenhuizen hun patiënten niet graag overdragen naar zelfstandige klinieken, mede om financiële redenen. En patiënten durven er dikwijls niet naar te vragen! De meeste zelfstandige klinieken hebben ook een overeenkomst met zorgverzekeraars. Als men de zorgverzekeraar vraagt om een oplossing, zal die zeker ook verwijzen naar zelfstandige klinieken!

Nederland heeft een uitstekende gezondheidszorg, maar is ook niet

goedkoop. Het kost ongeveer € 6000 per jaar per inwoner. De salariskosten van het personeel maken hier een belangrijk onderdeel vanuit. Dat moeten wij wel gezamenlijk opbrengen via jaarlijkse premies en belastingen.

De zorgsector is aan een grondige vernieuwing toe. Ik hoorde deze week nog de bekende Marcel Levie, voormalig voorzitter van de Raad van Bestuur van het UMC in Amsterdam, hierover praten op de tv. Hij zou deze benodigde vernieuwing graag op zich nemen. Ik hoop dat dit hem lukt!

“Het werk voor de gepensioneerden past precies bij wat ik graag wilde doen”

In gesprek met John Kerstens, nieuwe voorzitter Koepel Gepensioneerden

Auteur: Jaap van der Spek

John Kerstens (56) woont in Arnhem Zuid en is geboren en getogen in West-Brabant. Na twee perioden als lid van de Tweede Kamer is hij toe aan een volgende fase in zijn leven. Uit verschillende mogelijkheden en na een selectieprocedure koos hij voor de rol van voorzitter van de Koepel Gepensioneerden. Dat is de grootste seniorenorganisatie van Nederland, waarbij ook de BPP is aangesloten.

John: “De Koepel houdt zich bezig met onderwerpen die ertoe doen, zoals pensioen, wonen, zorg en welzijn. Tijdens mijn loopbaan heb ik hier veel kennis en ervaring mee opgedaan. Daar komt bij dat deze onderwerpen mij erg interesseren. Ik kan niet anders zeggen dan dat ik de opvattingen van de Koepel Gepensioneerden op deze terreinen van harte ondersteun en dat ik me daarvoor graag wil inzetten. De groeiende achterban verdient het dat hun belangen goed worden behartigd.”

Positief verrast door onze vrijwilligers

John is op 1 april met zijn werk begonnen. Gevraagd naar zijn eerste indrukken, begint hij echt enthousiast te worden: “Ik ben meer dan positief verrast door de kwaliteit en professionaliteit van de mensen die als vrijwilliger voor de Koepel werken. Daar zitten ook zeer gewaardeerde vertegenwoordigers van de BPP tussen. Via de Koepel Gepensioneerden hebben de aangesloten lidorganisaties inmiddels een behoorlijke stem gekregen in de politiek en maatschappij. Niet dat we er al zijn, maar er zijn zeker belangrijke stappen gezet. Het is geen vanzelfsprekendheid dat senioren een plek hebben. Dat is

een uitdaging voor de Koepel Gepensioneerden en voor mijzelf.”

Bruikbare ervaring

John is na een aanloopperiode begonnen als vakbondsman (FNV Bouw) en was voorzitter van het pensioenfonds Bouw. “Als net afgestudeerd jurist leerde ik bij de vakbond dat je met argumenten iemands opvatting onderuit denkt te kunnen halen, maar dat die opvattingen dan niet ineens veranderen. Het gaat altijd om de achterliggende belangen. Ik heb daar ook geleerd dat het doorlopen van een goed proces zeker zo belangrijk is als de inhoud. Hard schreeuwen langs de zijlijn biedt geen oplossingen, intensief onderhandelen aan tafel doet dat wel. Natuurlijk moet je als dat nodig is actie gebruiken, maar vooral om aan tafel serieus te worden genomen.

Ten slotte is het belangrijk creatief te zijn, waarbij ‘nee’ ook een antwoord is. Die lessen zijn voor mij belangrijk geweest, maar ze passen ook bij mijn karakter. Ik probeer hard te zijn in de zaak, maar binnen het vasthouden aan goede relaties. Wat het resultaat ook is, je moet altijd met de verschillende partijen en mensen weer verder. Als voorzitter van de Koepel Gepensioneerden probeer open te staan voor de mensen waarvoor je het allemaal doet.”

Warme contacten

Zijn kennis en ervaring als vakbondsman heeft hij goed kunnen gebruiken in zijn eerste periode als PvdA-Kamerlid. Hij was toen onder meer verantwoordelijk voor de inbreng

John Kerstens

op pensioengebied. In zijn tweede periode als Kamerlid heeft hij onder meer de portefeuille ‘zorg’ opgepakt. Beide zijn voor de Koepel Gepensioneerden belangrijke onderwerpen. Bijkomend voordeel is dat hij de netwerken en relevante mensen rondom die onderwerpen goed kent.

Dat is bijvoorbeeld gebleken in het contact met Mariëtte Hamer, de voorzitter van de Sociaal Economische Raad (SER), die zich nu tijdelijk bezig houdt met de voorbereidingen van de kabinetsformatie. De Koepel had van haar al de toezegging op papier gekregen om betrokken te worden bij aandachtsgebieden in de SER die voor senioren belangrijk zijn. Maar door de goede contacten uit het verleden heeft John het ook voor elkaar gekregen dat de ouderenorganisaties met Mariëtte Hamer hebben kunnen overleggen in haar rol als voorbereider van de kabinetsformatie. Dat is nog nooit eerder gelukt. De verantwoordelijke Minister voor Sociale Zaken en pensioenen Wouter Koolmees is voor hem evenmin een onbekende. Datzelfde geldt voor vele herkozen Kamerleden en spelers in de

pensioenwereld. "Dat praat toch een stuk gemakkelijker."

Er is fors geld uit de pensioenpotten gegaan van oud naar jong

"De belangen van ouderen dreigen nu onder te sneeuwen door de beeldvorming dat jongeren de dupe zijn. We hebben last van de verstikkende deken van een 'gelijkwaardige belangenafweging', waarbij jongeren en hun belangen voorop staan. Op dit punt zullen we echt een tandje bij moeten zetten. Er is de laatste jaren immers fors geld uit de pensioenpotten gegaan van oud (gepensioneerden en oudere werknemers) naar jong. Bij de uitwerking van het pensioenakkoord is het van groot belang dat de beloften 'niet korten en perspectief op indexerend' worden waargemaakt. Dat geldt ook voor de periode die we nog moeten overbruggen tot het nieuwe pensioenstelsel wordt ingevoerd in 2026/2027. Dat is overigens niet alleen ten gunste van gepensioneerden, maar voor iedereen die pensioen opbouwt en die nu voor een inmiddels torenhoge premie minder pensioen dreigt te krijgen.

Het pensioenvermogen bedraagt nu ruim € 1.700 miljard. Bij de overgang naar een nieuw pensioenstelsel moet dat eerlijk verdeeld worden over de deelnemers van de verschillende generaties. Dat moet evenwichtig gebeuren, dat is een centraal begrip in de pensioenwereld. Maar wij vinden dat daarbij absoluut ook naar die overdracht van oud naar jong moet worden gekeken. Tenslotte blijft het wrang dat er al dertien jaar niet geïndexeerd is en dat er de komende jaren, als we niet uitkijken, eerder kortingen op de loer liggen dan indexering. Het nieuwe stelsel is nodig om het systeem toekomstbestendig te maken, maar ook om wat in het oude stelsel niet goed was te verbeteren. Ouderen bungelen al lang genoeg onderaan de koopkrachtlijstjes."

Bonden willen hun positie niet prijs geven

John is er duidelijk over: "Als geld verdeeld moet worden, zijn ook gepensioneerden direct belanghebbenden. Hun organisaties dienen dan ook een echte rol aan de tafels te vervullen. Zowel in de totstandkoming van de wet- en regelgeving als in de pensioenfondsen waar het uitvoerende werk plaatsvindt: pensioengerechtigden en hun vertegenwoordigers moeten vaker aan tafel.

Voor de gepensioneerden van PFZW is het belangrijk dat de leden van het verantwoordingsorgaan (de Pensioenraad) rechtstreeks door de leden worden gekozen. Niet zoals nu, dat vooral sociale partners mensen voordragen. Bij rechtstreekse verkiezingen, zoals bijvoorbeeld bij het pensioenfonds ABP van de overheid gebeurt, kunnen gepensioneerden een zwaardere rol krijgen. Dat het bestuur van PFZW daar niet voor open staat, net als de Pensioenraad van nu, komt omdat bonden hun positie niet willen prijsgeven. Ook zij hebben uiteraard pensioengerechtigden in hun gelederen, maar kunnen als werknemersorganisaties nooit onverkort voor hun belangen gaan. Om gelijkstelling met de meeste pensioenfondsen te bewerkstelligen is wellicht centrale wetgeving op dit punt nodig."

Toegankelijke zorg, passende woningen

De kosten van de zorg zullen ook de komende jaren stijgen. Volgens John is het belangrijk om kwalitatief goede zorg te blijven koppelen aan toegankelijkheid en betaalbaarheid. Dat zal niet eenvoudig zijn. Er zitten grenzen aan het verbeteren van de efficiency. "We moeten de zorg op een andere manier organiseren. We moeten meer over de schotten in de regels heen kijken en samenwerking stimuleren. Het individu moet weer

centraal komen te staan in de relatie tot de zorgverlener. Bureaucratische regels moeten vervangen worden door meer verantwoordelijkheid bij de professionals. We moeten nog veel meer inzetten op preventie."

Ook moeten we opnieuw kijken naar de vraag hoe we het zelfstandig blijven wonen beter kunnen vormgeven. Dat sluit aan op het vraagstuk om voldoende geschikte woningen voor ouderen te realiseren. John: "Bij het oplossen van de grote problemen in de hele volkshuisvesting, zullen mogelijkheden moeten worden ontwikkeld voor de senioren en hun situatie. Zo is er fiscale ruimte nodig voor allerlei initiatieven, samen met een stimulerend beleid van lokale overheden. Als je ouderen helpt aan passende woonruimte, komt de doorstroming op de woningmarkt op gang. Zo komen er dus ook meer huizen voor jongere generaties." John erkent dat het onderwerp 'pensioenen' nu veel tijd en energie in beslag neemt, maar dat de andere onderwerpen in de komende jaren steeds belangrijker gaan worden: "Volop werk te doen dus. Ik ben erg blij dat ik daaraan mijn steentje kan blijven bijdragen!"

En dan heeft John ineens haast. Naast het werk vindt hij zijn ontspanning vooral in de natuur. Hij heeft een afspraak met zijn 8-jarige zoon om een wandeling te gaan maken in het heuvel- en bosgebied 'de Duno' bij Doorwerth. "Daar moet ook tijd voor zijn", zegt hij. En weg is hij.

“Kies wat écht bij u past!”

Sjaak van Heukelum stimuleert mensen om zelf de regie te nemen over hun pensioen

Auteur: Laura Vegter

Kijkt u reikhalzend uit naar uw pensioendatum? Of moet u er niet aan denken om al te stoppen met werken? U heeft zelf meer regie dan u denkt! Sjaak van Heukelum vertelt aan Cees Michielse hoe het programma Toekomst In Zicht daarbij helpt. “Wij ontdekken graag het aanzetknopje van onze deelnemers.”

“Ik ben een grote man van twee meter”, stelt Sjaak van Heukelum. “Toch smelt ik geregeld wanneer een deelnemer opnieuw zingeving vindt voor zijn of haar toekomst na pensionering.” Van Heukelum kan enthousiast vertellen over Toekomst In Zicht (TIZ), het programma dat hij heeft ontwikkeld samen met een Noorse partner. Zijn missie: mensen op weg naar pensioen prikkelen om te kiezen wat écht bij hen past. Aan BPP-secretaris Cees Michielse doet hij uit de doeken waarom het zo belangrijk is om het heft in eigen hand te nemen bij de zogenaamde ‘derde levensfase’. En hoe TIZ daarbij ondersteunt.

Wat maakt jou gelukkig?

Cees Michielse (CM): Welke mensen hebben baat bij het TIZ programma?
“Iedereen die met pensioen gaat kan deelnemen aan het TIZ programma. Dat kan zowel ruim voor je pensioendatum als kort daarvoor. Het programma helpt om je wensen helder te krijgen voor je eigen inzetbaarheid als werknemer. Daarnaast biedt het inzicht in mogelijkheden voor hernieuwde zingeving na je pensionering.”

CM: Hoe helpt TIZ precies om je ‘toekomst in zicht’ te brengen?

“We beginnen met het maken van een persoonlijk profiel. Wie ben je, wat kun je goed, wat vind je belangrijk en maakt jou gelukkig? Vervolgens ga je sparren met een van onze TIZ talkers. Deze deskundige gesprekspartner bespreekt de uitkomsten van jouw persoonlijk profiel met jou, zodat jij in

staat bent om een persoonlijk toekomstplan te maken. Gedurende een half jaar kun je nog bij ons terecht met vragen en ideeën daarover. Dit hele traject mondt uit in je eigen stappenplan waarmee je je doelen werkelijkheid kunt maken.”

Eerder stoppen?

CM: Hoe stimuleer je mensen om zelf de regie te nemen?

“Let op: een TIZ talker zegt nooit wat je moet doen. Het is de bedoeling dat de deelnemer zelf aan zet blijft. Wel leggen we uit welke mogelijkheden er zijn. Wil je langer doorwerken bij dezelfde werkgever? Eerder stoppen of heel iets anders gaan doen? Of kies je ervoor minder te gaan werken, bijvoorbeeld door middel van deeltijdpensioen?”

Vaak kan er meer dan je denkt. Je moet er alleen met de juiste mensen over in gesprek durven gaan. Ik maak graag het volgende grapje. Je zit tegenover je HR collega, die vraagt: ‘En Sjaak, hoe vind je zelf dat het gaat?’ In plaats van te verstijven, pak je dan je plan uit je binnenzak. ‘Ik heb er over nagedacht. Volgens mij kan jij mij helpen met een generatiepact.’

‘Ik moet nog twee jaar’

CM: Ken je zo’n voorbeeld uit de praktijk?

“Jazeker. Bij een van de bedrijven die het TIZ programma heeft gedaan, kwamen we een oudere werknemer tegen wier man was overleden. Zij had voldoende financiële middelen om in haar eigen pensioen te voorzien, tot een leeftijd van 100+! Toch sprak ze de

Sjaak van Heukelum

legendarische woorden: ‘Ik moet nog twee jaar.’ Kijk, dan word ik gek. Wat triest, denk ik dan. Je staat er alleen voor en dan vind je ook nog dat je twee jaar ‘moet’. Zij had dat hele pensioen niet eens nodig! Deze dame heeft door TIZ besloten een jaar eerder met pensioen te gaan. Ze doet nu vrijwilligerswerk waar ze voldoening uithaalt.”

CM: Ik kom vaak mensen tegen die het anders willen gaan doen, maar geen inzicht hebben in hun financiële mogelijkheden...

“We vragen altijd aan werkgevers welke activiteiten zij bieden om werknemers te helpen met financiële planning. Ze hebben daar heel vaak oplossingen voor. Onze TIZ-talkers zijn van die arrangementen op de hoogte. Wij zeggen altijd: als je weet hoe hoog je hypotheek is, weet je welk huis je kunt kopen. Weet je wat je financiële situatie is, dan weet je ook wat je kunt doen na je pensionering.”

Aanzetknopje vinden

CM: Is TIZ financieel toegankelijk voor iedere werknemer?

"Je kunt van TIZ gebruik maken via het bedrijf waar je werkt. De kosten bedragen € 695 (ex.). Ben je op weg naar pensionering, dan heb je als werknemer vaak toegang tot budget, bijvoorbeeld via een Opleidings- en Ontwikkelingsfonds."

CM: Hoe denken werkgevers over TIZ?

"Bedrijven die met TIZ werken zijn heel enthousiast. Door TIZ komen werknemers en werkgevers makkelijker in gesprek over de toekomst van de samenwerking. De grootste uitdaging waar een werkgever doorgaans tegenaan loopt: hoe zorg ik ervoor dat een werknemer 'aan' staat en in beweging blijft?"

Met TIZ willen we hun werknemers bewust maken dat niet alles voor hen geregeld wordt, dat zij zelf een belangrijke regie functie hebben. Het is onze taak hun aanzetknopje te vinden, dáár gaat het om. Een gemotiveerde werknemer zal minder snel uitvallen of onverhoeds met pensioen gaan."

Blijf actief

CM: Waar kiezen mensen doorgaans voor: eerder met pensioen gaan of juist doorwerken?

"Zestig procent kiest ervoor om de pensioendatum te vervroegen. Een groeiende groep van zo'n twintig procent wil door blijven werken. Daarvan blijft meer dan de helft bij de oude werkgever om klussen af te maken of jonge mensen op te leiden. Een kleinere helft wil juist iets heel anders gaan doen. Voor deze doorwerkers bieden wij bij mijn andere bedrijf 'Doorwerkgever' een goede regeling."

CM: Als BPP vinden wij het belangrijk aandacht te besteden aan dit initiatief, vanwege een groeiend personeelstekort op alle niveaus in de zorg. Daar komt nog bij dat veel oudere werknemers de werkdruk te hoog vinden. Ook wordt een groot beroep op hen gedaan in het kader van mantelzorg in de privé-omgeving...

"Vergis je niet, de leeftijdsgroep tussen 65 en 75 is enorm belangrijk voor de maatschappij. Deze mensen dragen bij door vrijwilligerswerk, mantelzorg en werken in de economie. Als iedereen doet wat hij wil en kan, is er ruimte genoeg. Wil je reizen, ga dan reizen. Wil je vrijwilligerswerk doen, of een combinatie van alles wat je leuk vindt? Ga dat doen. Maar blijf actief. Precies dat willen wij faciliteren."

Meer weten?

Zie www.tiz.nl

De BPP en duurzame inzetbaarheid

De BPP wordt steeds vaker gebeld met vragen over de aanstaande pensionering of de wens vervroegd te stoppen met werken. Ervaren werkdruk, mantelzorg of de wens om iets anders te gaan doen, zijn de meest voorkomende motieven. Ook bij werkgevers leven vragen, met name over het volgen van opleidingen en het inzetten van oudere werknemers (soms ook na hun pensioendatum) om ervaring en kennis over te dragen.

Wat daarbij steeds opvalt is het gebrek aan inzicht bij alle partijen over de (financiële) mogelijkheden en de regelingen die daarvoor in arbeidsvoorwaarden en de pensioenregeling volop aanwezig zijn. Er worden in Nederland goede initiatieven ontplooid voor zowel het doorwerken na pensioen als het bespreekbaar maken van deze problematiek.

Met dit interview met Sjaak van Heukelum besteden wij aandacht aan één van die initiatieven. Ook zullen wij in overleg treden met PGGM en de sociale partners in onze sectoren. Ons doel: een goede inventarisatie maken van bestaande regelingen en het gesprek over dit onderwerp bevorderen.

Cees Michielse, secretaris BPP

Tekort woningen voor ouderen opgelost?

Auteur: Eric van Eck

We zeggen het nog maar eens: Nederland vergrijsst. Het blijkt steeds weer dat met name de woningvoorraad daar niet op is toegesneden. Een op de drie ouderen met ernstige lichamelijke beperkingen heeft geen aangepaste woning, blijkt uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau. De ouderenbond ANBO zei tien jaar geleden al dat het tekort veel hoger was. Volgens de ANBO moeten woningcorporaties en gemeenten een veel actiever huisvestingsbeleid voor ouderen voeren. Veel gemeenten zouden niet weten hoeveel seniorenwoningen er zijn en waaraan behoefte is. Dat zouden ze eerst eens moeten inventariseren.

Aan de getallen kunnen we ons ook om andere redenen niet al te zeer vasthouden. Het SCP duidt een woning aan als 'ongeschikt voor ouderen' als er ook maar één treetje is dat de toegang belemmert. Dat heeft geleid tot de term 'nultredenwoning' (wie verzint zoiets). Daarom wil Aedes, de brancheorganisatie van woningcorporaties, zich richten op de bouw van woningen die **óók** geschikt zijn voor ouderen, maar geen specifieke bejaardenwoningen zijn. Daarom bouwen de corporaties al sinds 1984 woningen die geschikt zijn voor verschillende soorten bewoners. Als de bewoners ouder worden, met de bijbehorende gebreken, hoeven ze niet te verhuizen. Momenteel staan er 118 duizend van dergelijke woningen op de planning. Het gaat om sociale woningbouw, dus die woningen moeten per definitie betaalbaar zijn voor lage inkomens.

Dit programma liep de laatste jaren ernstige vertraging op, onder andere door de verhuurdersheffing, een belasting die aan de corporaties werd opgelegd om de geldzorgen van het kabinet te verkleinen.

Woonakkoord gesloten

Het kabinet en belangenorganisaties hebben een plan afgesproken om tot 2031 in totaal 160.000 ouderenwoningen en 25.000 verpleegzorgplekken te realiseren. De partijen houden wel een slag om de arm, omdat belangrijke knelpunten zoals financiering, beschikbaarheid van locaties en het aantrekken van personeel alsnog roet in het eten kunnen gooien. Dit valt te lezen in het akkoord dat de ministeries van Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid en belangenorganisaties ActiZ, Aedes, VNG en ZN hebben gepresenteerd.

De komende vijf jaar willen de partijen 60.000 extra ouderenwoningen en 25.000 extra verpleegzorgplekken realiseren. Het gaat om 40.000 vrijkomende en nieuwe nultredenwoningen en 20.000 extra geclusterde woningen, waarvan 10.000 tot 14.000 worden gebouwd door woningcorporaties. Voor 2031 is het streven om in totaal 110.000 extra nultredenwoningen, 50.000 extra geclusterde woningen en 50.000 verpleegzorgplekken te creëren.

Een miljoen huizen

Maar dat is lang niet genoeg. Niet alleen voor ouderen, maar voor haast alle bevolkingsgroepen zijn er te weinig betaalbare huizen beschikbaar. Daarom hebben de 25 grootste branche- en belangenverenigingen in de woningbouw een akkoord gesloten waarin staat dat tot 2030 maar liefst 1 miljoen huizen moeten worden gebouwd. De afspraken die ze daarover samen maken zijn ook een oproep aan de politiek om de juiste voorwaarden te creëren en met extra geld over de brug te komen. Lijkt mij een goede bestemming voor al die coronamiljarden.

De partijen vinden dat er snel meer

gedaan moet worden aan het woningtekort dat de laatste jaren in Nederland is ontstaan. De 75.000 huizen die nu volgens afspraak met het kabinet worden gebouwd, zijn onvoldoende om het tekort van meer dan 300.000 huizen in te lopen. In prognoses is volgens de verenigingen onvoldoende rekening gehouden met de effecten van een groeiende bevolking, kleiner wordende huishoudens, langer zelfstandigwonende ouderen en immigratie.

Na-oorlogse woningnood

Na de Tweede Wereldoorlog was er ook een tekort aan goede en betaalbare woningen. Die woningnood is eigenlijk nooit opgelost, omdat de vraag veranderde en de bouw daar niet snel genoeg op kon inspelen. Mogelijk lukt het nu wel.

De eerste hobbel ligt er al. Volgens het *Financieel Dagblad* van 10 juni hebben regionale overheden de komende jaren €13,7 miljard nodig voor hun woningbouwplannen. Zonder een bijdrage van het Rijk zullen gemeenten en provincies afspraken over de bouw van honderdduizenden huizen niet nakomen. Veel projecten zijn dan onrendabel en dat gaat vooral ten koste van de bouw van betaalbare woningen. Dat blijkt uit een op 9 juni gepubliceerd onderzoek naar de financiering van woningbouwplannen in opdracht van demissionair woonminister Kajsa Ollongren (D66).

[1] Zorg en Welzijn 9 juni 2021

L'insalata di pasta fredda ai pomodori

Koude fusilli pasta in de vorm van een spiraal met tomaatjes... Dit is een variatie op het recept van Giuliana Lo Franco, mede eigenaar van "La Vialla" (de ploeg), een biologische boerderij in Castiglion Fibochi, Toscana. Het is een eenvoudig recept, maar ja, wij kunnen niet zulke heerlijke zongerijpte kerstomaatjes uit onze tuin halen als in Italië. Daarom in plaats daarvan gemarineerde tomaatjes, kant en klaar te koop. Een zeer goed alternatief.

Ingrediënten: voor 4 personen (koud lunchgerecht)

- 350 gram fusilli
- doosje gemarineerde tomaatjes
- 50 tot 80 gram Pecorino kaas of Parmezaanse kaas
- basilicumblaadjes
- 3 eetlepels olijfolie
- zout en peper naar smaak

Bereiding

Kook de fusilli volgens de aanwijzingen op het pak *al dente* (beetgaar). Alvorens de pasta af te gieten 3 eetlepels van het pastawater afnemen. Even apart zetten in een kommetje. Pasta afgieten (niet met water afspoelen) en 3 eetlepels olijfolie door de pasta roeren opdat het niet gaat kleven.

De Pecorino kaas of de Parmezaanse kaas grof schaven, de basilicumblaadjes scheuren, de gemarineerde tomaatjes (eventueel kleiner snijden) met het pastawater vermengen en alles door de pasta roeren. Proeven, zout en of peper naar smaak toevoegen, eventueel ook wat olijfolie.

Pasta koud laten worden en een nacht in de koelkast zetten. In een lunchbox doen en meenemen op je wandeling of naar het strand of een picknick, balkon, terras of gewoon in de tuin. Hoe heerlijk kan eenvoudig eten zijn! Kan ook warm gegeten worden.

Buon Appetito!

Buon Vacanza!

Ciao Audrey

audrey.mp@hotmail.com

Het zwarte gat dicht schilderen

Auteur: Eric van Eck

Hobby's gezocht

Vóór mijn pensioen was ik dik vijftig uur per week bezig met mijn werk, inclusief reistijd. Daarnaast was er (vooral bestuurlijk) vrijwilligerswerk en zo kroop ik elke avond moe, zij het niet altijd voldaan, mijn bed in. Toen ik, een week voordat ik 65 werd, onbedoeld zonder werk kwam, ontstond er een flink gat om te vullen. Een zwart gat, mag ik wel zeggen. Ik vulde dat voor twee dagen per week met extra vrijwilligerswerk en probeerde hobby's te ontwikkelen. Ik heb een paar zeilbootjes gebouwd en mezelf leren zeilen, maar het ware vuur voor de watersport ontbreekt. Ik heb een sterke voorkeur voor zeilen met mooi weer en dat gaat slecht samen met de wens stilte en rust te vinden op het water van de Randmeren. Bovendien, wat doe je in de winter?

Omdat er een setje aquarelverf in huis was, ging ik aquarelleren. YouTube bleek een schat aan instructiefilms (van sterk wisselende kwaliteit) te leveren. Tientallen van de daarin getoonde werkjes heb ik nageschilderd om de techniek in de vingers te krijgen. Dat viel best mee, zolang ik me beperkte tot landschappen en waterschappen. De ultieme opgave van de schilder is het op overtuigende wijze weergeven van een driedimensionaal beeld op een plat vlak. Daar zijn kunstjes voor (zoals perspectief) en die kreeg ik aardig onder de knie. Talent heb ik niet, maar een zekere mate van vakmanschap is aan te leren.

De moeilijkste schildertechniek

Na een poosje kwam ik er achter dat aquarelleren ongeveer de moeilijkste schildertechniek is die bestaat. Je moet je werkje heel goed plannen en van licht naar donker werken. De uitkomst van een aquarel is nog al eens een beetje anders dan je je voorstelde. Lagen vloeien in elkaar over, wat soms heel mooie vormen oplevert voor

wolken en bomen, maar soms ook bagger. Aquarel droogt snel en fouten herstellen is maar beperkt mogelijk. Dat de verf zo snel droogt past overigens wel heel goed bij mijn haastige natuur, dus ook hier had het nadeel zo zijn voordeel. In de tijd dat ik een kopje koffie maak en opdrink is de verf wel zover droog, dat er een nieuwe laag over heen kan. Zo niet, is er altijd nog de haardroger. Bij het schilderen met olieverf moet je rekening houden met droogtijden van dagen, weken en maanden. Dat trok me helemaal niet aan.

Een overstap naar acryl bleek het beste van twee werelden te verenigen. Als je de verf niet te dik opzet, is ook hier een koffiepauze al voldoende als droogtijd tussen de lagen. Als het resultaat je niet bevalt, zet je er gewoon een nieuwe laag overheen, ook licht over donker. Dat leidde tot een heel vrijmoedige houding in het schilderen. Als het schilderij niet te repareren was, zette ik het doek gewoon weer in de grondverf en begon opnieuw.

Kladwerkjes steeds beter

Na een jaartje oefenen op het formaat A4 werden mijn kladwerkjes steeds

beter. Ik schilderde tot dan op canvasboard of op aquarelpapier en vond het tijd voor een groter formaat. Een stapeltje doeken van 40 bij 50 cm werd aangeschaft en vol gesmeerd. Groter bleek niet moeilijker, integendeel. Een flinke prent lijkt al gauw wat. Voor wie het zich nog herinnert: tv schilder Bob Ross (The joy of painting) maakte grif gebruik van dit effect. In museum MORE in Gorssel (GL) is tot 5 september een expositie van zijn werken te zien en die is echt de moeite waard. Verwacht geen grote kunst, maar elk werk is het resultaat van een half uur schilderen (en doe het maar eens na!). Voor wie het zich niet herinnert: zoek op You Tube en aanschouw het wonder. En dan te bedenken dat de man nooit één schilderij heeft verkocht. De hele show was een verkooppraatje voor verf en cursussen.

Mijn productie is aanzienlijk

Bob Ross schilderde fantasielandschappen en ik vind dat je dat kan zien. Net niet echt. Ik zie mezelf nog niet met een schildersezels en een alpinopet aan de IJssel zitten, dus ik gebruik foto's. Ik streef ernaar een gelijkend portret van het landschap te

maken, zonder dat het een hyperrealistische foto wordt. Voor portretten van mensen moet de gelijkenis groot zijn, een kunst die me niet goed afgaat. Misschien dat ik het opbreng om, net als bij de landschappen, tientallen werkjes te maken en af te keuren om het te leren, maar eigenlijk vind ik dat een goede fotograaf een prima optie is.

Mijn productie is minder groot dan die van Bob Ross, maar toch aanzienlijk. Ik doe één à twee dagen over een schilderij, vooral omdat ik het plaatje af en toe met rust laat om wat afstand te nemen. Aan het eind van de rit heb je dan een schilderij dat je niet weg wilt gooien of over wilt schilderen, omdat het best geslaagd is. Dan moet je bedenken wat je er mee wilt. Ik hang de nieuwe werken een poos op om te zien of ze ook na een tijdje geen ergernis wekken, maar dan is er wel weer iets nieuws dat moet hangen. Al met al stapelt het behoorlijk op. Waar láát je de rommel!

Voorlopig is de oplossing terug gaan van doek naar aquarelpapier, nu van flink formaat. Op zolder vond ik een paar wissellijsten van het juiste formaat en op die manier kan ik de prenten die ik niet wil laten hangen, uit de lijst halen en plat opbergen. Dan stapelen tien schilderijen niet op tot 15 cm, maar tot een paar millimeter. Maar misschien moet ik ze gaan verkopen. Een aantrekkelijke aanvulling op een al jaren niet geïndexeerd pensioen. (Op mijn leeftijd duurt het mogelijk ook minder lang om na je dood beroemd te worden)

Oproep

Was uw pensioen ook een zwart gat en hoe heeft u het dicht gekregen? We zouden u daarover graag willen interviewen voor ons blad. Graag een reactie naar ericvaneck@yahoo.com

Over de BPP

Missie

BPP staat voor Belangenvereniging Pensioengerechtigden bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Wij zijn een onafhankelijke belangenvereniging van en voor alle pensioengerechtigden in de sector zorg en welzijn. Ons belangrijkste doel is inspraak in het beheer van ons pensioengeld.

Bestuur

Liesbeth Schaaap: voorzitter
Jaap van der Spek: vicevoorzitter
Cees Michielse: secretaris
Jaap Dijkstra: penningmeester
Jan van Pijkeren: ledenadministratie
Baukje Vegter: nieuwsbrief en ledenwerving
Rob van Vredendaal: ondersteuning website en ledenwerving

Belangenbehartiging

De BPP volgt de ontwikkelingen rondom de pensioenen op de voet. Van het PFZW-bestuur tot de Haagse politiek en andere betrokken (ouderen) organisaties.

Wij oefenen invloed uit via onze vertegenwoordiging in de volgende organen:

1. Pensioenraad van PFZW, hét orgaan voor medezeggenschap en verantwoording binnen het pensioenfonds. Namens de BPP heeft Cees Michielse zitting in de Pensioenraad als lid en Jaap van der Spek als plaatsvervangend lid.
2. Ledenraad van PGGM&CO. Deze coöperatie initieert tal van activiteiten en producten die voor onze leden van belang zijn. U kunt gratis lid worden van PGGM&CO. Baukje Vegter zit namens de BPP in deze ledenraad.
3. Koepel Gepensioneerden, de grootste seniorenorganisatie waarbij de BPP is aangesloten. Jaap van der Spek is bestuurslid van de Koepel. Andere bestuursleden zijn actief betrokken bij diverse commissies.

Communicatie

Ons Pensioen

De redactie van ledenblad *Ons Pensioen* is in handen van Roelof Jan Mulder (hoofdredacteur), Jaap van der Spek, Eric van Eck en Pierre Thijssen. Zij zorgen dat u goede achtergrondinformatie krijgt over het beleid van de BPP en houden u op de hoogte van ontwikkelingen op pensioengebied.

Nieuwsbrieven

Via onze e-mail nieuwsbrieven informeren wij u over de actualiteit. Bestuurslid Baukje Vegter verzorgt de samenstelling. U kunt zich voor de nieuwsbrief aanmelden via contact@pfzw-belangenvereniging.nl

Website

Op onze website bieden wij actuele informatie vanuit de BPP en de Koepel Gepensioneerden. Ook voorzien wij u van gedegen achtergrondinformatie over pensioenbeleid. Cees Michielse verzorgt deze website.

Zie www.pfzw-belangenvereniging.nl

Contact met de BPP

Ledenadministratie

Voor aanmeldingen, adreswijzigingen, opzeggingen en bericht van overlijden kunt u terecht bij onze ledenadministratie.

E-mail: ledenadministratie@pfzw-belangenvereniging.nl

Website: www.pfzw-belangenvereniging.nl/contact

Telefoon: Jan van Pijkeren, 06-30689873

Postadres: Endepol 42, 7241LG Lochem

NB: Opzeggingen gedurende het verenigingsjaar gaan in per 1 januari daaropvolgend.

Lid worden

U kunt zich aanmelden als lid bij de ledenadministratie. De contributie bedraagt slechts € 11,- per jaar voor een lidmaatschap en € 5,50 per jaar

voor een partnerlidmaatschap. U kunt deze overmaken op banknummer NL83INGB000 455 2579 t.n.v. Belangenvereniging Pensioengerechtigden PFZW.

Helpdesk BPP

Heeft u vragen over uw pensioen? Of wilt u graag advies in geval van problemen met het pensioenfonds? Dan kunt u contact opnemen met de secretaris van de BPP, Cees Michielse, bereikbaar via contact@pfzw-belangenvereniging.nl of 06-17332744. Tip: kijk ook op onze website onder de rubriek 'Veel gestelde vragen'.

Veel gestelde vraag: bij overlijden

Bij overlijden stopt het lidmaatschap van de BPP. Heeft u een partner die gerechtigd is tot een partnerpensioen van PFZW? Dan zal de BPP onder gelijke voorwaarden en zonder kosten uw lidmaatschap graag omzetten in een lidmaatschap van uw partner. De pensioenbelangen van uw partner blijven op die manier behartigd. Bij overlijden stopt uw ouderdompensioen van PFZW. Uw partner en kinderen hebben in principe recht op partner- en wezenpensioen. Ook heeft uw partner recht op een eenmalige slotuitkering. Is er geen partner, dan krijgen de kinderen jonger dan 21 jaar de uitkering. De uitkering kan ook worden uitbetaald aan de natuurlijke persoon die kosten heeft gemaakt in verband met uw overlijden.

Verhuizing, verandering e-mailadres of telefoonnummer?

Verandert uw (e-mail)adres of telefoonnummer? Neem dan contact op met onze ledenadministratie (zie elders). **NB:** Wijzigingen die u alleen aan het pensioenfonds doorgeeft, komen niet bij ons binnen! Het pensioenfonds mag om privacy-redenen namelijk geen gegevens doorgeven aan de BPP. Daarom ons dringende verzoek uw wijzigingen ook aan ons te melden.